■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی ■ سردبیر : روحا... رجایی

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

دوشنبه ۱۹ خرداد ۱۳۹۹ | ۱۶ شوال ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست و یکم - شماره ۵۶۷۶ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Monday - 2020 June 8

حدیث روز: **تحف‌العقول**

امام حسن(ع): در طلب روزی مانند کسی که برای پیروزی پیکار می‌کند، مکوش و به تقدیر نیز چندان تکیه مکن که مانند شخص تسلیم‌شده، هیچ تلاشی نکنی.

پلک احساس: **سعدی**

سلطان که خشم گیرد بر بندگان حضرت
حکمش رسد ولیکن حدی بود جفارا

امروز در تاریخ

- استیضاح دولت مستوفی‌الممالک از سوی آیت‌ا... مدرس (۱۳۰۲ ش)
- درگذشت پرویز ورجاوند، باستان‌شناس و سیاستمدار ایرانی (۱۳۸۶ ش)
- ثبت دندان مصنوعی به نام یك اختراع از سوی چارلز گرام (۱۸۲۲ م)
- لغو قانون برده‌داری در آمریکا توسط آبراهام لینکلن (۱۸۶۲ م)

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۳/۰۳ | غروب آفتاب: ۲۰/۱۹
اذان مغرب: ۲۰/۴۰ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۱
اذان صبح (فردا): ۴/۰۲ | طلوع خورشید(فردا): ۵/۴۸

پیش‌بینی آب و هوا سه‌شنبه

تهران	اهواز	اردبیل	بیرجند	زنجان	زاهدان	کرمانشاه	کرمان
۳۲ / ۲۴	۴۸ / ۲۸	۲۵ / ۱۰	۳۴ / ۱۴	۲۸ / ۱۱	۳۴ / ۱۸	۲۹ / ۱۲	۳۴ / ۱۷

حکمت ۱۱۸ **نهج‌البلاغه**

از دست دادن فرصت، اندوهبار است.

راپورت‌های میرزا ادریس

در حسرت گیلاس تو آواره‌ترینیم...



حامد عسکری
شاعر و نویسنده

در اندرونی همایونی نشسته ماسماسک همراه اسکرول می‌کردیم. راپورت رسیده بود قیمت گیلاس فروکش کرده و پایین آمده. فورا خشایار را به حضور طلبیده ده تومن وجه رایج مملکت پر شالش گذاشتیم و فرمودیم: پسر تو چه مباشری هستی که حواست نیست ما امسال نوبرانه تابستانی میل نفرموده‌ایم؟ بدهیم چپقت را چاق کنند؟ عارض شد تصدق نوبرانه لطیف است. با این اوضاع کرونا یک پاف الکل بزنیم رویش شل و ول شده و از دهن می‌افتد. صبر کنید چشم. فرمودیم پدرسوخته لازم نکرده اصول‌دین یاد ما بدهی. این ده تومن را بگیر برو سه کیلو گیلاس درشت مجلسی بخر. این تف را می‌اندازیم کف ایوان، خشک نشده برگشتی! دیدیم خشایار هی این پا و آن پا می‌کند.



فرمودیم چه مرگت است برو دیگر. عارض شد سه کیلو با ده تومن؟ آن هم مجلسی و درشت؟ فرمودیم نه پس از این مزخرف‌های کرمو بخر. حرفش را مزه‌مزه کرد و گفت: قربان، گیلاس شده کیلویی ۱۴۰هزار تومن. رجال و سیاسیون و دست‌اندرکاران کلی بگیر و ببند کرده و قیمت را کشیده‌اند پایین. فرمودیم که خوب است دیگر پایین کشیده برو بخر. گفت کشیده پایین ولی نه تا آن حدی که شما فکر کرده‌اید. شده کیلویی ۱۲۹هزار تومن. الحق بد خورد توی ذوق‌مان. رفتیم بیخ فریزرمان را گشتیم. یک مشت آلبالوی خشک نمک‌زده پیدا کردیم. چهارتایش را ریختیم توی دهان مبارک روبه‌روی کولر دراز کشیدیم بلکه خواب گیلاس ببینیم.

گفت‌وگو با عباس حسین نژاد، شاعر و نویسنده درباره رفاقت

خیرخواهی، رکن اصلی دوستی است



کافه میرداماد

عکس: مهر

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

«یاری اندر کس نمی‌بینم یاران را چه شد / دوستی کی آخر آمد دوستداران را چه شد» این بیت جناب حافظ را خیلی از ما گاهی زیر لب زمزمه کرده‌ایم؛ وقتی که دلمان تنگ بوده، از دوستی جدا افتاده‌ایم یا دوستی بی دلیل یا با دلیل ترک‌مان کرده. رفاقت و دوستی، یکی از قدیمی‌ترین رفتارهای انسان عقل محور است که فهمیده برای بقا به دوست و یار نیاز دارد. تمدن که پیشرفت می‌کند و انسان که از نظر فکری بالغ می‌شود به دوستی و دایره آن بیشتر می‌اندیشد و به مرور به این نتیجه می‌رسد که بهتر است دوستانی داشته باشد، برای مراودات خود قوانینی وضع کرده و آنها را حفظ کند. با عباس حسین‌زاده، نویسنده و شاعر درباره دوستی و رفاقت و این که چگونه می‌توان دوستی‌های پایدارتری داشت، هم صحبت شدم.

دوستی‌های شما هم مثل بقیه مردم از رفاقت با بچه‌های محله شروع شد؟

همه آدم‌ها رفاقت‌هایشان با آدم‌های پیرامون‌شان شروع می‌شود، اما وقتی بزرگ‌تر شده و دنیاهای آدم‌ها تغییر می‌کند، جان‌ها به سمت دیگری میل می‌کند.

یعنی دوستی‌های دوران کودکی بیشتر بر پایه همبازی و مونس داشتن است؟

کودک که معنای مونس را درک نمی‌کند و طبیعتا سراغ این حس نمی‌رود. کودکان بیشتر همبازی می‌خواهند. بچه هر چه بزرگ‌تر شده و فکر و جهت زندگی‌اش تغییر می‌کند، دوستانش هم عوض می‌شوند. در واقع دوستی‌های دوران کودکی ثبات و ماندگاری ندارد. از دوران کودکی، دوستان کمی دارم، چون به مرور تغییر کردم و دوستانم هم تغییر کردند. انسان به دنبال آسایش است و این آسایش را می‌توان در سایه‌سار دوستی‌ها پیدا کرد. انسان هرچه بالغ‌تر می‌شود به دنبال دوستی‌ها و رفاقت‌هایی است که با او همسو باشند و این همسویی آسایش جان را برای او به ارمغان می‌آورد. وقتی جان‌ها به هم گره بخورند به اتحادی بزرگ تبدیل شده و اتفاقات بزرگی را در زندگی افراد رقم می‌زند.

طبقه اجتماعی شما تغییری کرده که بنا به این تغییر، دوستان دوران نوجوانی و کودکی را جا بگذارید و وارد مرحله دیگری از رفاقت‌ها شوید؟

طبقه اجتماعی من که تغییر نکرد، فقط ۲۰ ساله بودم که از نوکنده استان گلستان به دانشگاه تهران آمدم و زبان ژاپنی خواندم و دنیایم کاملا تغییر کرده و همین تغییر باعث شد با آدم‌های تازه‌ای آشنا شوم و وارد دنیای فرهنگ و هنر شده و کلا دوستان جدیدی پیدا کنم و رابطه‌هایی شکل گرفت که تعداد زیادی از آنها هنوز هم ادامه دارد.

ردپای دوستی‌های قدیمی و وفاداری رفقا به هم را در آثار مسعود کیمیایی زیاد دیده‌ایم از جمله فیلم گوزن‌ها که دوستی زیبا و عمیق را به تصویر می‌کشد، نظرتان درباره این نوع دوستی چیست؟

اصالت این نوع دوستی مرتبه بالایی در فرهنگ ما دارد. سطح فداکاری دوستی که در گوزن‌ها می‌بینیم آن قدر سطحش بالاست که هر کسی از پس آن برنمی‌آید و نکته و سختی‌اش هم همین حجم و عمق فداکاری است به همین دلیل مدل آن را زیاد در جامعه نمی‌بینیم برای همین رفاقت فیلم گوزن‌ها به نماد و مثال تبدیل می‌شود. این را هم اضافه کنم که ما در شریعت و دین‌مان لفظ «حبیب» را داریم که بسیار والاوگران قیمت است. یکی از القاب پیامبر اسلام (ص)، حبیبا... است، یعنی دوست خدا. حبیب بن مظاهر را داریم که در صحرای کربلا دوستی‌اش را با خدا و امام حسین (ع) ثابت می‌کند. ما به مهمان لقب حبیب خدا را می‌دهیم تا بدانیم باید به او احترام بگذاریم.

پس شما معتقدید بعد از ۲۰ سالگی می‌توان دوستی‌های عمیق را شکل داد؟

بله ! چون فهم و درک انسان به جایی می‌رسد که می‌تواند انتخاب‌های درستی انجام دهد. من بیشترین دوستانم را از دوران دانشگاه انتخاب کردم، دوستی‌هایی که هنوز هم ادامه دارد و روز به روز عمقش بیشتر می‌شود.

به نظرتان همکار می‌تواند تبدیل به دوست شود؟ برخی همکار را فقط برای محل کار به عنوان دوست قبول دارند و خارج از حیطه کاری رفاقتی با همکارانشان ندارند.

خیلی سخت است از محل کار دوست انتخاب کرد. به نظرم وقتی پای همکار به زندگی شخصی باز می‌شود شاید بحران‌هایی را هم ایجاد کند. هر چند همکارانی دارم که دوستان خوبی هم هستیم، اما آن را به دیگران توصیه نمی‌کنم. هر فردی باید با شناخت خودش، محل کارش و زندگی شخصی‌اش تصمیم بگیرد که همکارش به دوست نزدیکش تبدیل شود یا نه!

به جز هم‌فکری که باید وجود داشته باشد تا گروه‌های دوستی شکل بگیرد، چه چیزهای دیگری باید در روابط دوستانه وجود داشته باشد تا بتوان از آن محافظت کرد؟

اصالت دوستی و رفاقت، خیرخواهی است. چه در حضور و چه در غیاب. این که همه حس‌ها و داشته‌های خوب را بخواهی با دوستانت شریک شوی. خیرخواهی اصل و پایه دوستی است.

وفاداری و صداقت در کدام مرتبه‌ها هستند؟

فداکاری بسیار مهم است که نمی‌توانم به آن رتبه و مرتبه بدهم. صداقت هم پایه و در کنار خیرخواهی باید باشد تا یک گروه دوستی دوام بیاورد و رشد کند.

بین رفاقت زنان و مردان با هم تفاوت است؟

حتما وجود دارد، چون بیولوژی و نوع تفکر زن و مرد با هم تفاوت دارد. مثلا زن‌ها شاید با درد دل با دوستان سبک شده و بخشی از بار عاطفی آنها سبک شود، اما مردها معمولا درد دل نمی‌کنند حتی با دوستان نزدیک خود. زنان بیشتر شنیداری هستند و به همین دلیل با حرف زدن و گوش دادن به صحبت‌های نزدیکان و دوستان خود، دوستی‌های‌شان را عمق می‌بخشند، اما مردها این طور نیستند و برای دوستی تعاریف دیگری دارند.

دوست شما، احمد خسروی به کرونا مبتلا شد و فوت کرد، اما بعد از فوت ایشان هم شما با ایجاد گروه‌های مجازی تلاش می‌کنید برای این دوست خود خیرات و حسنات بفرستید. از عمق این دوستی برایمان بگویید؟

احمد آقا بسیار مهربان و سخاوتمند بود. ما با آدمی طرف بودیم که قلبش بسیار بزرگ بود و به گرد پای او هم نمی‌رسیم. او آن قدر به ما و انسان‌های امروزی خیر رسانده که هر کاری هم بکنیم، نمی‌توانیم خوبی‌های او را جبران کنیم. او مدام به مناطق محروم می‌رفت و از جان و دل برای مردم آنجا مایه می‌گذاشت بدون هیچ چشمداشتی. همیشه با خودم می‌گویم چگونه می‌توان محبت‌های این انسان را به جامعه بشریت جبران کرد.

آقای خسروی الگوی شما بود؟

تلاش می‌کردم شبیه او رفتار کنم، اما شبیه او بودن خیلی سخت است. او قلب بزرگی داشت و خیلی‌ها دوست دارند قلبشان را باز کنند تا شبیه او شوند، اما قبول کنید که سخت است.

داشتن دوستان بانفوذ برای خیلی‌ها یکی از مسیرهای موفقیت است. برای همین عده‌ای دنبال دوست خوب هستند تا موفق‌تر باشند. شما چه می‌گویید؟

معتقدم که روزی رسان خداست. بقیه ذیل او قرار می‌گیرند. وقتی چنین تفکری داشته باشی دیگر منتظر و مترصد نمی‌مانی که دوستت مقامی بگیرد و تو بروی کنارش تا به نان و نوایی برسی. از طرفی به شایسته سالاری معتقدم. شاید دوستی پست و مقامی بگیرد و در کنارش آدم‌های متخصصی باشند که او بتواند از توانایی و تخصص آنها در کارش استفاده کند در چنین شرایطی رابطه‌ای دو طرفه شکل می‌گیرد که هر دو سود می‌کنند. یکی کارش به بهترین شکل راه می‌افتد و دیگری شاید پستی و در کنارش دستمزدی بگیرد. غیر از این را قبول ندارم و این که فقط بنا به دوستی و رفاقت، عده‌ای دور یک مدیر را بگیرند.

از دوستان نزدیک مرحوم زرویی نصرآباد هم بودید، بعد از فوت ایشان، گروه دوستی شما چه شد؟

ایشان محور حلقه‌ای بودند که ما دورش را گرفته بودیم. ایشان که رفتند این حلقه دیگر قدرت قدیم را ندارد. راستش هیچ‌کس نتوانسته تا امروز جای او را بگیرد.

بیماری کرونا را هم پشت سر گذاشتید، دوستان در این دوران چگونه با شما تا کردند؟

بی‌نظیر بودند. یکی از سخت‌ترین و در عین حال شیرین‌ترین دوران زندگی‌ام بود. حمایت روانی و عاطفی دوستانم به من کمک کرد با موفقیت دوره بیماری را پشت سر بگذارم. کرونا دوستان واقعی‌ام را به من نشان داد که خدا را شکر تعدادشان هم زیاد است.

مقطع حساس کنونی

حکایت پسر، پدر هوش مصنوعی و هوش طبیعی



امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

پسر جوانی که پدر پیری داشت، برای تحصیل در رشته هوش مصنوعی به یکی از کشورهای خارجی عزیمت کرد تا در آنجا تحصیل کند. پدر پسر که در سال‌های جوانی سختی‌های بسیاری تحمل کرده بود و شخصی خودساخته بود از آنجا که معتقد بود پسر وی نیز باید شخصی خودساخته باشد، مقرری ماهانه اندکی برای او در نظر گرفته بود و بیشتر از آن برای پسر حواله نمی‌کرد. پسر نیز موظف بود هر ماه به پدر نامه‌ای بنویسد و ضمن گزارش مخارج خود در ماه قبل، مقرری ماه بعد خود را درخواست کند. یک ماه که پسر بیش از مقرری خود خرج کرده و بدهکار شده بود، نامه‌ای به پدر نوشت و از او خواهش کرد که در صورت امکان در ماه بعد مقداری بیشتر از مقرری مشخص شده برای وی ارسال نماید.

وی برای آن که درخواست خود را تاثیرگذارتر نماید، این جمله را به آخر نامه خود اضافه کرد: پدرجان، من بعد از آن که نامه را نوشتم و به دست پیک سپردم که به پستخانه ببرد، از این درخواست پشیمان شدم و به دنبال پیک دویدم که نامه را از او بگیرم، اما پیک رفته بود و نتوانستم او را پیدا کنم.

چند روز بعد پدر در پاسخ نامه پسر چنین نوشت: پسر جان، من تو را به خارج فرستادم که درس بخوانی و متخصص هوش مصنوعی شوی و بعد به مملکت خود برگردی و هوش طبیعی مملکت را افزایش دهی، اما تو هوش طبیعی خود را نیز از دست دادی. وی افزود: مقرری ماهانه‌ات را طبق معمول حواله کردم.

اما در مورد درخواستی که گفته بودی، از این که نتوانستی خودت را به پیک برسانی و درخواست پول اضافی را خط بزنی ناراحت نباش، چرا که آن نامه بر اثر اشکالات فنی اداره پست که ناشی از کابل برگردان اداره مخابرات بود در راه گم شد و به دست من نرسید. پسر از آن پس در خارج از کشور ماند و با حضور خود میانگین هوش مصنوعی خارج از کشور را به میزان ۱۶ درصد کاهش داد.

مرور و عبور با جام جم ۲۰ سال قبل

گفت‌وگوی اختصاصی رضا درمیشیان با حسن هدایت درباره سریال «محاکمه»



چه حجم از سریال «کارآگاه علوی» مورد ممیزی قرار گرفت؟ شاید حجم فیزیکی زیادی ممیزی نشده باشد ولی ارتباط اصلی و پاره‌ای از دیالوگ‌های اساسی در قسمت‌هایی مخدوش شده است. به‌تازگی هم بنابر صلاحدید مسؤولان تلویزیون حجم زیادی از کار را حذف کردیم تا پخش آن به سرعت خاتمه یابد.

چرا سریع؟ تهیه‌کننده کار به من اطلاع داد با نظر مسؤولان بالا باید کار سریعا جمع شود. فعلا چهار قسمت را حذف کرده‌ایم تا بعدا چقدر شود! دلیل این امر نیز نظرسنجی بعضی‌ها بوده است.

معیار این نظرسنجی چه بوده؟ گفته می‌شود که پس از پخش هر قسمت، تلفن‌های فراوان به مدیریت سیما می‌شود و گلایه می‌کنند که این قسمت سریال، حوادث ایران به صورت طعنه مطرح شده یا چیزی شبیه به آن. در حالی که داستان سه سال قبل نوشته شده و مبنای کار نیز حوادث زمان رضاخان بوده، حال اگر به زعم این آقایان حوادث شبیه مسائل دوران رضاخان اتفاق می‌افتد، باید مشکل را جای دیگر جست‌وجو کرد نه در سریال محاکمه.

منظورتان این است که در صداوسیمای ما ممیزی شبه پلیسی وجود دارد؟ کم و بیش. البته مسؤولان سیما معذوراتی هم دارند. نخست این‌که هر روز هزار جور پیغام‌های مکتوب شفاهی از این سو و آن سوی جامعه و بدنه حکومت دریافت می‌کنند که هر کدام حرف خود را می‌زنند. از سوی دیگر حفظ حدود مسائل شرعی و عرفی در رسانه عریض‌وطویلی چون صدا و سیما بسیار دشوار است. سوم مخاطبان اصلی که مردم باشند، همواره از برنامه‌ها گله دارند و به ندرت احساس رضایت می‌کنند و این گلایه‌ها هر روز به مسؤولان منتقل می‌شود..... ولی در مجموع باید صریح گفت که صداقت، بهترین سیاست است. ممیزی صادقانه بهترین خدمت به جامعه است. باید معیارهایش را تبیین و همگان را با آن آشنا کرد.

درمیشیان: من آرزو می‌کنم روزنامه جام جم حرف‌های شما را در کمال ناباوری‌تان چاپ کند تا هم صداقت روزنامه به اثبات برسد و هم ثابت شود که در روزنامه جام جم خبری از ممیزی سلیقه‌ای نیست. (صفحه ۳)

هاشمی رفسنجانی: نیاز به بسیج هیچ‌گاه پایان نمی‌یابد



رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: چون ماهیت انقلاب اسلامی استکبارستیز و حامی حق مستضعفان است، نیروهای اصلی پشتیبان انقلاب توده مردم و مستضعفان هستند و در آینده نیز خواهند بود.

آیت ا... هاشمی رفسنجانی در دیدار مسؤولان دفاتر حقوقی و قضایی نیروی مقاومت بسیج با وی افزود: انقلاب و نظام اسلامی به نیروهای جان برکف بسیج نیاز داشته و در آینده هم خواهد داشت. (صفحه ۲)

خرید و فروش‌های پرسپولیس

فهرست هفت نفره خرید پرسپولیس کامل شد و به این ترتیب این تیم ۱۱ بازیکن جدید را در فصل ۸۰-۷۹ همراه خود خواهد برد.

در جلسه‌ای که با حضور امیر عابدینی، علی پروین و محمود خردبین برگزار شد، مسؤولان تیم پرسپولیس تصمیم گرفتند علاوه بر بازیکنان دیگر باشگاه‌ها از وجود چهار بازیکن امید این تیم نیز استفاده کنند که با توجه به کامل شدن فهرست خرید پرسپولیس، جمع نفرات جدید این تیم مشخص شد و بازیکنان خریداری شده این تیم عبارتند از: مازیار ربیعی، حمیدرضا فرزانه، محمدرضا مهران‌پور، بهنام ابوالقاسم‌پور، محمد مهدی النداوی و مهدی حسینی نسب. بازیکنانی که از سوی پرسپولیس در فهرست فروش قرار گرفته‌اند عبارتند از: مهدی هاشمی‌نسب، رضا شاهرودی، علی باغمیشه، حسین عبدی، ادموند بزیک و کوروش برمک. (صفحه ۱۱)

جراحی بینی از کی در ایران باب شد؟

دکتر عباسی به جام جم گفت: جراحی زیبایی از جمله تخصص‌هایی است که در دهه‌های اخیر در ایران پیشرفت زیادی داشته است. اولین جراحی زیبایی ۶۰ سال قبل توسط دکتر اصانلو انجام شد که خیلی ابتدایی بود. جراحی نوین بینی از سال ۱۳۵۰ به بعد پدید آمد؛ درست زمانی که پرفسور توسیه که در آن زمان متخصص باتجربه‌ای بود از فرانسه به ایران آمد و آخرین اطلاعات و دانش روز را به استادان ما آموزش داد.

وی درباره دلیل تمایل مردم برای انجام جراحی‌های پلاستیک برای زیبایی گفت: این کار بیشتر برای جوان نشان داده شدن انجام می‌شود. برخی نمی‌خواهند بپذیرند که سن‌شان بالا رفته و پیر شده‌اند. بعضی هم به خاطر شغلی که دارند، تمایل دارند چهره زیبایی داشته باشند و برخی هم به دلیل تنوع‌طلبی به سمت جراحی‌های زیبایی می‌روند. (صفحه ۷)



JAM-E-JAM Vol.1,No.33,THU,JUNE.8 2000

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

قابل توجه فرهنگیان زن

سن‌تان ملاک نیست؛ ۲۰ ساله بازنشسته می‌شوید

ممیزی برمبنای سوءظن بلای جان همه‌چیز است

چالش جناح‌ها برای تصویب اعتبارنامه‌ها کاهش یافت

مسابقه بزرگ جام در جام